نام و نام خانوادگی: پایه: دوازدهم رشته: انسانی کلاس:..... نام دبیر : خانم سلطانی	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۴ اصفهان کارشناسی سنجش و ارزشیابی تحصیلی متوسطه دبیرستان: شهید امیدیان نوبت اول دی ماه ۱۴۰۲	امتحان درس: فارسی ۳ تاریخ امتحان: ساعت شروع: زمان: ۷۰ دقیقه نام طراح: خانم سلطانی

نمره باعدد	با حروف	نام و نام خانوادگی مصحح:	با عدد	با حروف	تجدید نظر کننده
		امضاء	نمره تجدید نظر		مضاء

ردیف	قلمرو زبانی ۷ نمره	بارم
	سوالات در ۴ صفحه میباشد.	
۱	معنی واژگان مشخص شده را بنویسید. الف) یکی از یاران به طریق انبساط گفت. ب) گفت پوسیده ست جز نقشی ز پود و تار نیست. ج) گفت نزدیک است والی را سرای، آنجا شویم د) سرد و سیه و خموش و آوند	۱
۲	صورت درست کلمه را از نظر املایی مشخص کنید. الف) منت خدای را عزَّ و جلّ که طاعتش موجب ..... است و به شکر اندرش مزید نعمت. ۱) غربت ۲) قربت ب) واصفان حلیه ی جمالش به تحیر ..... که ما عرفناک حق معرفتک. ۱) منصوب ۲) منسوب ج) نی حدیث راه پرخون می کند ..... عشق مجنون می کند ۱) قصه های ۲) غصه های د) عشق، هرکسی را به خود راه ندهند و به هر جایی ..... نکند. الف) مَعوا ب) مَأوا	۲
۳	در بیت های زیر، ترکیب اضافی را مشخص کنید. الف) تو مشت درشت روزگاری از گردش قرن ها پس افکند ب) زین بی خردان سفله بستان داد دل مردم خردمند ج) «ان» در هر یک از واژه های زیر نشانه ی چیست؟ (جمع / زمان / مکان) شاهان: بهاران: شامگاهان: پاییزان:	۲
۴	نوع را در کدام گزینه مفعولی است؟ الف) لیک چشم و گوش را آن نور نیست ب) ملک را دشنام داده ناسزا گفت ج) یکی از ملوک پارسایی را پرسید د) پنهان مکن آتش درون را	۰/۵

www-kanoon.ir

۵	الگوی ساخت کدام گزینه « نهاد + مفعول + مسند + فعل » است؟ مسند آن را مشخص کنید. الف) عشق، آتش است. ب) پروانه، قوت از آتش عشق خورَد. ج) عاشق خود را ایثار عشق کند.	۰/۵
۶	نقش دستوری هریک از کلمات زیر را بنویسید. هر کسی از ظنّ خود شد یار من از درون من نجست اسرار من	۱
	قلمرو ادبی ۵ نمره	
۷	با توجه به عبارت زیر به سوالات پاسخ دهید. فراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه ی ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد. الف) یک مورد اضافه‌ی تشبیهی در متن درس بیابید. ب) کدام واژه استعاره است؟ مفهوم آن چیست؟	۱
۸	با توجه به ابیات زیر، به سوالات پاسخ دهید. ای دیو سپید پای در بند ای گنبد گیتی ای دماوند از سیم به سر یکی کله خود زآهن به میان یکی کمربند تا چشم بشر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دلبند شو منفجر ای دل زمانه و این آتش خود نهفته مپسند الف) شعر در چه قالبی سروده شده است؟ ب) «آتش» در بیت آخر چه آرایه ای دارد؟ ج) کدام بیت دارای حسن تعلیل است؟ د) تلمیح به کار رفته در بیت اول را توضیح دهید.	۱
۹	مفهوم کنایی عبارت زیر را بنویسید. در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که ترک خود بکند:	۰/۵
۱۰	آرایه های مربوط به بیت زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید. مصداق هر آرایه را بنویسید. (حداقل دو مورد) محرم این هوش جز بیهوش نیست / مر زبان را مشتری جز گوش نیست (تشبیه، اسلوب معادله، جناس ناقص، تلمیح، تناقض، حسن تعلیل، تناسب)	۰/۵

www-kanoon-ir

۱۱	الف) زیر را کامل کنید: ..... آنگه رسی به خویش که صاحب نظر شوی ب) یک بیت بنویسید با قافیه ی «خوبتر»:	۱
۱۲	فی الحقیقه العشق از ..... و عین القضات همدانی نویسنده ی کتاب ..... می باشد.	۱
	قلمرو فکری ۸ نمره	
۱۳	ابیات زیر را به نثر روان بازنویسی کنید. الف) یکی از صاحبدلان سر به جیب مراقبت فروبرده بود و در بحر مکاشفت مستغرق شده.	۱
	ب) سودای عشق از زیرکی جهان بهتر ارزد و دیوانگی عشق بر همه عقل ها افزون آید.	۱
	ج) گفت: «آگه نیستی کز سر در افتادت کلاه» گفت: «در سر عقل باید، بی کلاهی عار نیست»	۰/۵
	د) انصاف و عدل داشت موافق بسی ولی چون فرخی موافق ثابت قدم نداشت	۰/۵
	ه) تا وارهی از دَم ستوران وین مردم نحس دیو مانند با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند	۱
۱۴	درک و دریافت خود را از شعر و عبارت زیر بنویسید. الف) در نیابد حال پخته هیچ خام پس سخن کوتاه باید والسلام	۱
	ب) ای عزیز، به خدا رسیدن فرض است و لابد هرچه به واسطه‌ی آن به خدا رسند، فرض باشد به نزدیک طالبان	

www-kanoon-ir

۱۵	کدام بیت به عبارت « کُلُّ شَیءٍ یَرجِعُ اِلی اَصلِهِ» اشاره دارد؟ الف) بشنو این نی چون شکایت می کند از جدایی ها حکایت می کند ب) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق تا بگویم شرح درد اشتیاق ج) من به هر جمعیتی نالان شدم جفت بدحالان و خوشحالان شدم ج) هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش بازجوید روزگار وصل خویش	۰/۵
۱۶	الف) مصراع «گفت دیناری بده پنهان و خود را وارهان» به کدام پدیده ی اجتماعی اشاره دارد؟ ب) در این بیت بر چه موضوعی تاکید شده است؟ گفت: «می بسیار خوردی، زان چنین بیخود شدی» گفت: «ای بیهوده، گو حرف کم و بسیار نیست»	۰/۵
۱۷	مفهوم کلی هریک از مصراع های زیر را بنویسید. الف) ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری ب) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیان چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان ج) گر کسی وصف او ز من پرسد بی دل از بی نشان چه گوید باز؟	۱/۵
۱۸	با توجه به ادبیات پایداری، مضمون مشترک ابیات زیر را بنویسید. الف) جامه ای کاو نشود غرق به خون بهر وطن بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است عارف قزوینی ب) فرّخی ز جان و دل می کند در این محفل دل نثار استقلال، جان فدای آزادی فرخی یزدی	۰/۵

موفقیت حاصل عادت های ساده اما سازنده است. **موفق و پیروز باشید**

www.kanoon.ir

قلمرو زبانی

۱. الف) انبساط: خودمانی شدن ب) پود: رشته های افقی لباس

ج) والی: حاکم، فرمانروا د) آوند: آویخته، آویزان

۲. الف) قربت ب) منسوب ج) قصه د) مأوا

۳. الف) مشت روزگار / گردش قرن ها ب) داد دل / دل مردم

ج) شاهان: جمع بهاران: زمان شامگاهان: زمان پاییزان: زمان

۴. د) آتش درون را پنهان مکن

۵. ج) عاشق: نهاد خود : مفعول ایثار: مسند کند: فعل

۶. یار: مسند من: مضاف الیه اسرار: مفعول من: مضاف الیه

قلمرو ادبی

۷. الف) فراش باد صبا / دایه ی ابر بهاری / بنات نبات / مهد زمین

ب) فرش زمردین: استعاره از سبزه زار

۸. الف) قصیده ب) آتش استعاره از خشم ج) بیت سوم د) تلمیح به داستان دیو سپید از هفت خان رستم در شاهنامه

۹. کسی می تواند در مسیر عاشقی قدم گذارد که از هواهای نفسانی و تعلقات دنیوی خود بگذرد و خود را فراموش کند.

۱۰. تناقض: محرم این هوش جز بیهوش نیست / اسلوب معادله: مصراع دوم تایید مفهوم مصراع اول است.

تناسب: گوش، زبان جناس ناقص: هوش، گوش

۱۱. الف) خواب و خورت ز مرتبه ی خویش دور کرد

ب) گر نور عشق حق به دل و جانت اوفتد بالله کز آفتاب فلک خوبتر شوی

۱۲. شهاب الدین سهروردی – تمهیدات

قلمرو فکری

۱۳. الف) یکی از عارفان در حالت تفکر و کشف و شهود عرفانی فرو رفته بود.

ب) دیوانگی و خیال عشق از هوش مادی و عقل حسابگر دنیوی با ارزش تر است و دیوانگی و جنون عشق بر همه ی دانایی ها و معارف برتری دارد.

ج) گفت خبر نداری که کلاه از سرت افتاده است، گفت: انسان در سرش باید عقل داشته باشد وگرنه کلاه روی سر نباشد مایه ی ننگ نیست. بی عقلی مایه ی ننگ است.

د) بسیاری از مردم با عدالت موافق بودند ولی هیچکس مانند من (فرخی) در راه تحقق آن، با اراده و با ثبات نبود.

www.kanoon.ir

ه) برای نجات از همنشینی با انسان های حیوان صفت و این مردم همچو دیو به آسمان رفته ای و با خورشید و سیاره ی مشتری هم پیمان و هم نشین شده ای.

۱۴. الف) عاشقان یکدیگر را درک می کنند پس عاشقان در مقابل عاقلان بهتر است سکوت کنند. انسان خام، عاشق پخته را درک نمی کند.

ب) ای عزیز! به خدا رسیدن واجب و ضروری است و هر چیزی که به وسیله ی آن می توان به خدا رسید از نظر عارفان و سالکان واجب و ضروری است.

۱۵. گزینه ی «د» : هر چیزی به اصل خود باز می گردد.

۱۶. الف) رشوه خواری ب) ناآگاهی مأمور حکومت نسبت به احکام دین

۱۷. الف) تمام خلقت برای تو تلاش می کنند تا تو هم تلاش کنی و در غفلت و بی خبری نباشی.

ب) وقتی پیامبر پشتیبان امت است، امت او هیچ غمی ندارد.

ج) انسان عاشق وقتی به آخرین مرتبه ی عشق می رسد دهانش دوخته می شود و نمی تواند در مورد معشوق سخنی بگوید.

۱۸. برای حفظ و بقای وطن، برای آزادی و استقلال وطن باید از جان و دل فداکاری کرد و همیشه آماده ی ایثار کردن تمام هستی خود در راه وطن باشیم